4524 ـ مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سۇئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخىت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئۆيلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن : بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يىتەكلەيدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 88] ئاللاھ كىمنى توغرىغا يىتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋىتىدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 125] بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگاردىن ۋەھيي (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۇرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1-5]

ظع ظعنسانلار!تةقؤادارلاردعن بولذشذثلارظحسن،سعلةرنع ؤة سعلةردعن بذرذنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظىممةتلةر)نع ياراتقان صةرؤةردعضارعثلارغا ظعبادةت قعلعثلار .

[بەقەرە(ئىنەك) : 21]

ظةنة شذ الله سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلاردذر،الله دعن بألةك هئح مةبذد(بةرهةق)يوقتذر،ظذهةممة نةرسعنع ياراتقذحعدذر،ظذنعثغا ظعبادةت قعلعثلار ظذ هةر نةرسعضة هامعيدذر . [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]

صةرؤةردعضارعث صةقةت ظذنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعثلارنع ؤة ظاتا ـ ظاناثلارغا ياخشعلعق قعلعشعثلارنع تةؤسعية قعلدع، ظذلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعثدا بولذص ياشعنعص قالسا، ظذلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالاللعقنع بعلدىرعدعغان شذنحعلعك سأزنعمذ قعلمعغعن)، ظذلارنع دشكةلعمعضعن، ظذلارغا هىرمةت بعلةن يذمشاق سأز قعلغعن . [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يەئقۇب جان ئۈزۈۋاتقان ۋاقىتتا سىلەر يېنىدا بارمىدىڭلار؟شۇ چاغدا يەئقۇب ئوغۇللىرىدىن:مەن ئۆلگەندىن كېيىن سىلەر كىمگە ئىبادەت قىلىسىلەر؟دەپ سورىدى.ئۇلار:سېنىڭ ئىلاھىڭ ۋە ئاتا_بوۋىلىرىڭ ئىبراھىم،ئىسمائىل،ئىسھاقلارنىڭ ئىلاھى بولغان بىر الله غا ئىبادەت قىلىمىز،بىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلغۇچىلارمىز دېدى .»

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ .

ئاللاھ ئېيتقاندەك : ئى ئەھلى كىتاب!(يەنى يەھۇدىيلار ۋە ناسارالار) ھەققەت الله غىلا ئىبادەت قىلىش،الله غا ھېچ نەرسىنى شېرىك كەلتۈرمەسلىك،الله نى قويۇپ بىر_ بىرىمىزنى خۇدا قىلىۋالماسلىقتىن ئىبارەت ھەممىمىزگە ئورتاق بولغان بىر سۆزگە(يەنى بىر خىل ئەقىدىگە) ئەمەل قىلايلى دېگىن،ئەگەر ئۇلار يۈز ئۆرۈسە(يەنى بۇنى قوبۇل قىلمىسا): (ئى يەھۇدىيلار ۋە ناسارالار جاماائەسى!)بىزنىڭ مۇسۇلمان ئىكەنلىكىمىزگە گۇۋاھ بولۇڭلار .

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىردىنبىر ئىلاھ . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « شەك_ شۈبھىسىزكى، نۇھنى ئۆز قەۋمىگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتتۇق،ئۇ: ئى قەۋمىم! الله غا ئىبادەت قىلىڭلار،سىلەرگە الله دىن باشقا مەبۇد (بەرھەق) يوقتۇر، مەن ھەقىقەتەن سىلەرنىڭ بۈيۈك كۈننىڭ (يەنى قىيامەت كۈنىنىڭ)ئازابىغا قېلىشىڭلاردىن قورقىمەن دېدى .» [ئەئراف(ئېگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىلاھ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شۈبھىسىزكى،الله مەريەمنىڭ ئوغلى ئەيسادۇر،دېگۈچىلەر كاپىر بولدى،ئەيسا: ئى بەنى ئىسرائىل!مېنىڭ پەرۋەردىگارىم ۋە سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار بولغان الله غا ئىبادەت قىلىڭلار،كىمكى الله غا شېرىك كەلتۈرىدىكەن (يەنى الله دىن غەيرىيگە ئىلاھ دەپ ئېتىقاد قىلىدىكەن)،الله ئۇنىڭغا جەننەتنى ھارام قىلىدۇ،ئۇنىڭ جايى دوزاخ بولىدۇ،زالىملار غا ھېچبىر مەدەتكار(يەنى الله نىڭ ئازابىدىن قۇتقۇزغۇچى)بولمايدۇ دېدى .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ئۆز ۋاقتىدا الله ئېيتتى: ئى مەريەم ئوغلى ئەيسا ! سەن كىشىلەرگە،الله نى قويۇپ مەن بىلەن ئانامنى ئىككى ئىلاھ قىلىۋېلىڭلار،دېدىڭمۇ؟ ئەيسا ئېيتتى: (رەببىم!)سېنى ئەيىبلەشتىن پاك دەپ ئېتىقاد قىلىمەنكى،ماڭا ئېيتىشقا تېگىشلىك بولمىغان سۆزلەرنى مەن ئېيتمايمەن،ئەگەر مەن بۇ سۆزنى ئېيتقان بولسام،ئۇنى سەن ئوقۇم بىلىسەن(يەنى مېنىڭ ئۇندىن قانداق دېمەكچى ئىكەنلىكىمنى ئاشۇ مەلۇم).سەن مېنىڭ زاتىمدىكىنى بىلىسەن،مەن سېنىڭ زاتىڭدىكىنى بىلمەيمەن،غەيبلەرنى ناھايىتى ئوبدان بىلىسەن.مەن ئۇلارغا ھەققەت سەن مېنى ئېيتىشقا بۇيرۇغان سۆزنى،يەنى مېنىڭ پەرۋەردىگارىم ۋە سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار بولغان الله غا ئىبادەت قىلىڭلار،دېدىم.مەن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بولغان مۇددەتتە،ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىگە كۆزىتىپ تۇرغان ئىدىم،مېنى قەبزى روھ قىلغىنىڭدىن كېيىن،ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىگە سەن كۆزىتىپ تۇرغان ئىدىڭ،سەن ھەممە نەرسىدىن خەۋەرداسەن . [مائىدە(داستىخان) : 116-117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دىگەن : مةن هةقعقةتةن(ظعبادةتكة لايعق)الله دذرمةن،مةندعن باشقا هئح مةبذد(بةرهةق)يوق،(يالغذز)ماتا ظعبادةت قعلغعن،مئنع زعكرع قعلعش ظىحىن ناماز ظوقذغعن . [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع، ظع ظعنسانلار!ظةضةر سعلةر مئنعث دعنعمدعن ضذمانلعنعدعغان بولساثلار،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذؤاتقان بذتلعرعثلارغا مةن حوقذنمايمةن،لئكعن مةن سعلةرنع قةبزع روه قعلعدعغان الله غا ظعبادةت قعلعمةن،مةن مأمعنلةردعن بولذشقا بذيرذلدذم

[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك :

ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكعلةرنعث هةممعسع اللةنعث ظعلكعدعدذر، اللةنعث دةرضاهعدعكعلةر (يةنع صةرعشتعلةر) اللةنعث ظعبادعتعدعن تةكةببذرلذق قعلعص باش تارتمايدذ ؤة هئرعصمةي قالمايدذ .

[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىيانمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ . يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بىرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دىگەن : سعلةر الله دعن باشقا سعلةرضة صايدا ـ زعيان يةتكىزىشكة قادعر بولالمايدعغان نةرسعلةرضة حوقذنامسعلةر؟ دئضعن.الله بولسا(سأزىثلارنع)ظاثلاص تذرغذحعدذر، (ظةهؤالعثلارنع)بعلعص تذرغذحعدذر

.» [مائىدە(داستىخان) : 76]

سعلةر الله نع قويذص بذتلارغعلا ظعبادةت قعلعسعلةر)بذتلارنع ظأز قولذثلار بعلةن ياسعؤالغانسعلةر،بذتلارنعث قولعدعن صايدا ـ زعيان كةلمةيدذ)ؤة يالغاننعلا ظويدذرعسعلةر،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذؤاتقعنعثلار)يةنع بذتلار)سعلةرضة رعزعق بئرعشكة قادعر ظةمةس،رعزعقنع الله نعث دةرضاهعدعن تةلةص قعلعثلار)رعزعق بئرعشكة صةقةت الله نعث ظأزع قادعردذر)،الله غا ظعبادةت قعلعثلار ؤة ظذنعثغا شىكىر قعلعثلار،الله نعث دةرضاهعغا قايتذرذلعسعلةر. [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كىيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شىرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دىگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھىچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نىئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : «

ظاسمانلاردعكع ، زئمعندعكع هةمدذسانا،كةح ؤة صئشعن ؤاقعتلعرعدعكع هةمدذسانانعث هةممعسع الله غا خاستذر18.الله جانسعز نةرسعلةردعن جانلعق نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،جانلعق نةرسعلةردعن جانسعز نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرعدذ)يةنع قذرغاق زئمعننع ظأسىملىكلةر بعلةن كأكةرتعدذ)،سعلةرمذ مذشذنداق تعرعلدىرىلعسعلةر19.الله نعث سعلةرنع تذصراقتعن ياراتقانلعقع،ظاندعن سعلةرنعث ظعنسان بولذص زئمعندا تارعلعص يىرىشىثلار الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر20.ظايالار بعلةن ظذنسع – ظىلىصةت ظئلعشعثلار ظىحىن)الله نعث ظذلارنع سعلةرنعث ظأز تعصعثلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراثلاردا)يةنع ظةر – خوتذن ظارعسعدا)مئهر – مذهةببةت

ظورناتقانلعقع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،صعكعر يىرضىزعدعغان قةؤم ظىحىن،شةك ـ شىبهعسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار21.الله نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةثضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظىحىن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر بار22.سعلةرنعث كئحعسع ؤة كىندىزع ظذخلعشعثلار،)كىندىزع)الله نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،شةك – شىبهعسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةؤم ظىحىن نذرغذن ظعبرةتلةر بار23.الله نعث سعلةرضة حاقماقنع قورقذنح ؤة ظىمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرىشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر، حىشعنةلةيدعغان قةؤم ظىحىن بذنعثدا،شةك – شىبهعسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار24.الله نعث ظاسمان زئمعننع ظأز ظةمرع بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،ظاندعن الله)قةبرعلةردة كأمىلىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر25.ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكع هةممة الله نعثدذر)يةنع الله نعث مىلكعدذر،الله نعث مةخلذقاتعدذر ؤة الله نعث تةسةررذصع ظاستعدعدذر)،هةممة الله غا بويسذنغذحعدذر26.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان الله ظةنة شذدذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرىش)الله غا)ظذنع دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا ؤة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت الله غا خاستذر،الله غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رؤم(رىم) : 27–17]

« ظاسمانلارنع ؤة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل باغلارنع يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرىش سعلةرنعث قولذثلاردعن كةلمةيدذ،الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن قةؤمدذر60. زئمعننع)ظعنسانلارغا ؤة هايؤانلارغا)تذرالغذ قعلغان،ظذنعث تىرلىك تةرةصلعرعدة دةريالارنع ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةؤرةص كةتمةسلعكع ظىحىن)تاغلارنع ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع ظىحىن)توساقلارنع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع بعلمةيدذ61. بئشعغا كىن حىشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن ظئغعرحعلعقنع كأتىرىؤئتعدعغان ؤة سعلةرنع زئمعننعث ظورذنباسارلعرع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر ظازغعنا ؤةز – نةسعهةت ظالعسعلةر62.قذرذقلذقنعث ؤة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شاماللارنع بعشارةت قعلعص ظةؤةتعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)الله ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن صاكتذر63.(ظعنساننع)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟سعلةرضة ظاسماندعن ؤة زئمعندعن رعزعق بئرعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع،)ظةضةر دةؤايعثلاردا)راستحعل

بولعدعغان بولساتلار،دةلعلعرعثلارنع كةلتۈرعثلار 64.الله دعن بألةك ظاسمانلاردعكع ۋة زئمعندعكعلةر غةيينع

بعلمةيدذ،ظذلار)يةنع خالايعق(قاحان تعرعلعدعغانلعقلعرعنع بعلمةيدذ .» [نەمىل(چۈمۈلىلەر) : 60–65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دىگەن : مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كىيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھىساپ ئېلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش–ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا تۆپلىنىدۇ ، نىمىدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرپىلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرەلەمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دىگەن : ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كىرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قىشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرستقا ئىباەدت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خرىستىئانلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر نىمىنى كۈتۈۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كىتىپ بولدى ." دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگەششى كىرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كىلىدۇ –دە ، ئۇ : مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمۈد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى :

كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]

ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .